

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Joanna Lemańska

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

w sprawie z protestu R.O.,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego,
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 26 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W piśmie z dnia 16 czerwca 2025 r. R.O. (data nadania w placówce pocztowej operatora wyznaczonego) na podstawie art. 321 § 1 i 3 Kodeksu wyborczego wniósł o: (1) stwierdzenie nieważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 18 maja 2025 r. (I tura) oraz 1 czerwca 2025 r. (II tura) w Obwodowych Komisjach Wyborczych nr 299 – 350, w szczególności OKW nr 339, 346 – 350, z powodu naruszeń przepisów Kodeksu wyborczego mających wpływ na wynik wyborów; (2) przeprowadzenie ponownych wyborów w ww. komisjach lub w całym kraju, zgodnie z art. 324 Kodeksu

wyborczego, w przypadku uznania nieważności wyborów; (3) dopuszczenie wskazanych dowodów. Do wskazanego pisma dołączony został dokument zatytułowany „Protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta RP przeprowadzonych w dniu 1 czerwca 2025 roku”, w którym wnoszący protest zarzucił: nadużycia prawa poprzez tworzenie komitetów wyborczych, które nie zgłaszały kandydata na Prezydenta RP, używanie nielegalnej aplikacji do blokowania głosowania osobom uprawnionym i komunikacji pomiędzy sztabem K.N., a członkami OKW, fałszowanie protokołów wyborczych poprzez zmianę liczby głosów otrzymanych przez poszczególnych kandydatów, a także fałszowanie głosów w poszczególnych komisjach wyborczych. Ponadto wnoszący protest załączył kolejne pisma określone jako „protesty wyborcze”, w których wskazał na nieprawidłowości dotyczące procedur wyborczych w obwodach głosowania utworzonych za granicą, a także naruszenia Kodeksu wyborczego w zakresie zmiany wyników kandydatów, nieracjonalnego przyrostu głosów dla jednego z kandydatów oraz nieprawdopodobną frekwencję.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej w stanowisku z 23 czerwca 2025 r. wskazał, że „stanowisko w zakresie analogicznych zarzutów [Państwowa Komisja Wyborcza] zajęła w odpowiedzi na wezwania Sądu z dnia 13 i 17 czerwca 2025 r. sygn. akt I NSW 238/25 w przedmiocie protestu wniesionego (a następnie uzupełnionego) przez R.G. Dodatkowo Państwowa Komisja Wyborcza zauważyła, że liczne analizy, dotyczące oddanych głosów, dołączone do protestu, nie mogą stanowić podstawy wniesienia protestu wyborczego”.

Prokurator Generalny w stanowisku z 24 czerwca 2025 r. wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu z uwagi na niespełnienie warunków określonych w art. 321 § 3 w zw. z art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego. Jednocześnie Prokurator Generalny wskazał, że protest nie odpowiada ustawowemu pojęciu zarzutów protestu wyborczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie, zaś zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa Kodeks wyborczy.

Zgodnie z art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”), protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Jak stanowi § 3 wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

W art. 82 § 1 k.wyb. wskazano, że przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: (pkt1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub (pkt 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Stosownie do art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321.

Sąd Najwyższy w pełni podziela stanowisko Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora Generalnego, iż wniesiony protest nie spełnia warunków ustawowych. W szczególności zauważyć należy, że wniesiony protest ma charakter abstrakcyjny i oparty jest na ogólnych zarzutach dotyczących potencjalnych naruszeń prawa wyborczego zarówno w kraju, jak i za granicą. Podkreślić przy tym

należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego „przedmiotem protestu nie mogą być zarzuty abstrakcyjne, hipotetyczne, dotyczące innych osób, bliżej nieokreślone, niezwiązane ściśle z sytuacją prawną protestującego” (z wielu zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 14 listopada 2023 r., I NSWR 775/23).

Zauważyć ponadto należy, że wnoszący protest nie przedstawił wymaganych ustawowo dowodów naruszeń prawa wyborczego, poprzestając na wskazaniu „nieprawidłowości” w procesie wyborczym, o których wiedzę powziął z doniesień medialnych, ewentualnie sformułowaniu przypuszczeń na podstawie powszechnie dostępnych protokołów wyborczych. Jednocześnie wnoszący protest nie podniósł, że w przypadku realizacji przez niego czynnego prawa wyborczego doszło do jakichkolwiek nieprawidłowości, które mogłyby stanowić zarzut protestu, o którym mowa w art. 82 k.wyb.

Z powyższych względów protest wyborczy wniesiony w przedmiotowej sprawie nie spełnia warunków formalnych, dlatego też Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu na podstawie art. 322 §1 zd. 1 k.wyb.

[PS]

[a.ł.]